

FULD TALE

Arrangement:	Samråd om Rigsrevisionens rapport om statsanerkendte museers sikring af kulturarven?	3. maj 2016
Åbent eller lukket:	Åbent	
Dato og klokkeslæt:	Onsdag d. 23. november 2016, kl. 11	
Sted:		
Taletid:		
Forv. Antal deltagere:		
Evt. andre forhold ministeren bør være opmærksom på:		
Kontaktperson:	Jakob Broberg Lind 41 27 92 38	

Tak for spørgsmålet Jeg vil efter ønske fra Orla Hav orientere udvalget om status for opfølgningen på Rigsrevisionens rapport om statsanerkendte museers sikring af kulturarven.

Rigsrevisionens rapport fra 2014 fokuserer på tre af museernes hovedopgaver – indsamling, indberetning og bevaring – samt på Kulturministeriets tilsyn via Slots- og Kulturstyrelsen. Jeg vil kort sige lidt om hvert punkt.

INDSAMLING

Rigsrevisionen konstaterer, at kun ca. halvdelen af museerne har en nedskrevet indsamlingspolitik.

Man konstaterer endvidere, at kun halvdelen af disse politikker er sammenfaldende med det pågældende museums ansvarsområde, samt at 4 ud af 10 museer har genstande, der falder uden for ansvarsområdet.

Jeg finder anledning til at præcisere, at det ikke er et lovkrav, at museerne skal have en nedskrevet indsamlingspolitik. Men Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler, at museer har en sådan politik i *Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer*.

Ligeledes har man i styrelsens kvalitetsvurderinger af museerne fokus på, at museerne bør have en nedskrevet indsamlingspolitik. Man har også fokus på spørgsmålet om overensstemmelse mellem ansvarsområde og indsamlingspolitik.

Endelig skal det nævnes, at styrelsen aktuelt her til efteråret har afholdt to seminarer for de museumsprofessionelle om korrekt samlingsvaretagelse, herunder indsamling.

Angående spørgsmålet om genstande, der falder uden for ansvarsområdet, så er de fleste museer en del ældre end begrebet om ansvarsområder,

så det er nok ganske naturligt, at museerne spreder sig over et bredere område.

Og som Rigsrevisionen selv bemærker, så er antallet af udskillelsesansøgninger stigende – altså museernes ansøgninger om at udskille genstande fra deres samlinger, som ikke længere er museumsrelevant. Det ser vi som et godt tegn – et tegn på mere systematisk samlingsarbejde.

INDBERETNING

Rigsrevisionen finder, at Slots- og Kulturstyrelsen bør spille en mere aktiv rolle for at sikre, at museerne får indberettet deres samlinger, overholder de aftalte tidsplaner og sikrer kvalitet i indberetningerne.

Styrelsen har siden haft fokus herpå, også i relation til det nye fælles registreringssystem, som er under indkøring.

Styrelsen har foretaget en årlig statusopgørelse og taget individuel kontakt til museer, der ikke følger tidsplanen for afvikling af efterslæb.

Samtidig har Organisationen af Danske Museer udskiftet og udvidet lærerstaben i forhold til

kurser i registrering og der er udgivet en revideret såkaldt ”minimumsindberetning” – altså minimumskrav til indberetningen.

Det må dog understreges, at det er en stor opgave at afvikle efterslæbet, da det for museerne kræver konvertering fra analog til digital registrering. De statsanerkendte museer har i alt 7 mio. genstandsregistreringer.

Men det er et vigtigt arbejde, da det sikrer det samlede overblik over museernes samlinger på landsplan, og vi vil fortsat prioritere det.

Styrelsen har også løbende støttet arbejdet gennem sine årlige uddelinger fra museumspuljen, og har indgået en individuel aftale med hvert enkelt museum om afviklingen af efterslæbet.

BEVARING

Rigsrevisionen peger på, at museerne mangler samlingsoverblik til korrekt at prioritere deres bevaringsindsats. Man peger også på, at styrelsens opgørelse over bevaringstilstande i samlingerne er usikker.

Endelig konstaterer Rigsrevisionen, at en del museer – trods forbedringer i de seneste år forud for rapporten – har problematiske magasinforhold.

Slots- og Kulturstyrelsen konstaterer, at der fortsat gøres en stor indsats for at sikre de bedst mulige bevaringsforhold.

Styrelsen har prioriteret midler fra den strategiske pulje til museernes samlingsvaretagelse, i alt ca. 12 mio. kr. i perioden 2014-2016.

Styrelsen har stillet krav om en kvantitativ optælling og indberetning af, hvordan et museums samling fordeler sig på bevaringskategorier.

Styrelsen har ydet tilskud til *Magasinmanualen, version 2,0* så den nu er publiceret på internettet.

Styrelsen har i sin dialog med museer og kommuner anbefalet fællesmagasiner, som det både sagligt og samfundsøkonomisk bedste.

Det er rigtigt, at der for en del museer er et stykke vej endnu, inden de har optimale opbevaringsforhold. Men de fleste museer har efterhånden indført løbende opsyn med deres samlinger under inddragelse af konserveringsfaglig ekspertise.

TILSYN

Rigsrevisionen anbefaler, at museerne fremover bør udvælges til kvalitetsvurdering på baggrund af væsentlighed og risiko, så museer med de største udfordringer prioriteres først.

Slots- og Kulturstyrelsen har, som opfølgning herpå, formuleret en tilsynsstrategi, der fastlægger rammer og kriterier for tilsyn og kvalitetsvurderinger.

Styrelsen har i overensstemmelse med Rigsrevisionens anbefaling lagt væsentlighed og risiko til grund for prioritering af museer til kvalitetsvurdering og gjort de to kriterier til en del af tilsynsstrategien.

Slots- og Kulturstyrelsen har gennem løbende kontakter vedr. tilskud, afregning, ansøgninger osv. et indgående kendskab til hvert enkelt af de 98 statsanerkendte museer. Derfor har styrelsen

et godt kvalitativt grundlag at prioritere kvalitetsvurderingerne ud fra.

Rigsrevisionen konstaterede også, at Slots- og Kulturstyrelsen ikke har fulgt op på alle kvalitetsvurderingerne fra 2010 og 2011, og at der derudover manglede dokumentation for sagsbehandlingen i flere tilfælde.

Her skal det understreges, at styrelsen har strammet de interne rutiner op, så det sikres, at der dokumenteres og journaliseres korrekt. Samtidig tilkendes gives status for hver kvalitetsvurdering nu på styrelsens hjemmeside.

KONKLUSION

Afslutningsvis vil jeg understrege, at jeg lægger stor vægt på, at vi arbejder fokuseret og målrettet med varetagelse af museernes samlinger.

De er grundlaget for museernes arbejde og vores arv til eftertiden. Der må være stor opmærksomhed på at sikre samlingerne, navnlig i en tid, hvor vi alle ved, at ressourcerne er knappe, og der må prioriteres.

Vi kommer således ikke til at kunne løse museernes udfordringer ved at finde en ny pose penge – de må løses med systematisk arbejde.

Her synes jeg, at status viser, at vi er kommet et vigtigt skridt videre, men også i de kommende år må vi have opmærksomheden rettet mod dette felt.

Ikke mindst ser jeg opbygningen af et mere systematisk overblik over museernes samlinger, så der kan prioriteres korrekt, som væsentligt.